

Eesti Šoti Terjerite Tõuühingu aretussuunad

*Dokumendi koostamisel on aluseks võetud Soome Šoti Terjerite Tõuühingu aretusreeglid.
Koostatud aastal 2000, täiendatud aprillis, 2005*

Aretuse eesmärgiks on säilitada vaimselt ja füüsiliselt terve, tõustandardile vastav ja poegimisvõimeline šoti terjer

Aretuse põhiprintsiibid

Geenipõhi

Meie tõu geenipõhja ei saa isegi kogu maailma ulatuses pidada laiaks. Aretuse eesmärgiks on geenivaliku võimalikult mitmekülgne kasutamine. Aretuses tuleb kasutada koeri, kellel on vähemalt ühelt näituselt hinne “suurepärase”.

See kitsendus ei kärbi oluliselt kasutuses olevat aretusmaterjali, kuna enamused aretuses osalevatest šoti terjeritest on ka näitustel kõrgelt hinnatud. Populaarsemate isaste kasutamist tuleks siiski piirata, pakkudes sobilikke alternatiive paaritusteks. Samuti peab ESTÜ (edaspidi: tõuühing) oluliseks mõjutada kasvatajaid, et välismaalt uusi aretuskoeri hankides pöörataks enam tähelepanu geenipõhja laiendamisele.

Iseloom

Aretuses tuleb säilitada terve iseloomuga sotsiaalne šoti terjer. Šoti terjer on eneseväärikas ja julge, tal peab olema terjeri iseloom. Ta võib olla pisut reserveeritud, kuid siiski sõbralik. Kasvatajatel tuleb õige iseloomu säilimisele aretustöös tõsiselt tähelepanu pöörata. Argu ja agressiivseid koeri ei tohiks aretuses kasutada. Kasvatajad peavad enam pöörama tähelepanu sellele, et kutsikaostja saaks igakülgset abi šoti terjeri kasvatamisel.

Välimus

Aretuse eesmärgiks peab olema kompaktne, tugeva kehaehitusega, madala sügava rindkerega ja tõuomase liikumisega šoti terjer. Välimiku juures on põhiliseks tõustandardile vastava õige tüübi säilitamine. Meeles tuleb pidada soovitatud turjakõrgust – 25-28cm. Aretuses tuleb vältida ainult ühe omaduse aretust ning äärmusi nagu näiteks ülisuured koerad või minišotlased.

Šoti terjeri pea peab olema tõustandardile vastav, lõuad peavad olema võimsad. Sellele tuleb pöörata tähelepanu, et vältida probleeme hammastega. Hambumuses tuleb pöörata tähelepanu valehambumuse pärilikkusele, samuti hammaste puudumisele.

Tervis

Aretusreeglitega püütakse säilitada terve, vaimselt tasakaalukas seltsikoeraks sobiv šoti terjer, võttes arvesse tõule omaseid iseloomujooni. Tõsist pärilikku haigust põdevat või seda edasiandvat koera ei tohi aretuses kasutada. Aretuses kasutatav koer peab olema terve ja heas konditsioonis.

Aretuskoeri valides tuleb pöörata tähelepanu tõus esinevale kramptõvele ehk epilepsiale. Koeri, kellel esineb kramptõbe, ei tohi kasutada aretuses. Vältida tuleks sugulus- või lähipaaritust, kui lähiliinides on esinenud krampe. Tuleb jälgida ka Von Willebrandi tõve olukorda maailmas.

Šoti terjeritel võib esineda nahahaigusi, mille ilmnemise korral peab pöörama tähelepanu võimalikule pärilikkusele.

Poegimine

Kasvatajatel tuleb tähelepanu pöörata šoti terjerite seas liiga sageli esinevale keisrilõikega poegimisele.

Isate peitmunandilisus

Eesti Kennelliidu tõuraamatumääruse järgi peitmunandiliste isaste järglasi ei registreerita, ta ei või osaleda näitustel ja teda ei tohi kasutada aretuses.

Emaste koerte poegimise interval

Emast koera võib Eesti Kennelliidu Tõuraamatumääruse kohaselt paaritada uuesti kui eelmine pesakond on vähemalt 8 kuud vana. Emasele koerale ei soovitata rohkem kui 4 pesakonda. Kui emasele koerale on tehtud kaks korda keisrilõige, soovitatakse emasloom aretusest eemaldada.

Aretuskoerad

Aretuses tuleb kasutada võimalikult kõrgekvaliteedilisi koeri. Aretuskoera valikul tuleb peale koera enese arvesse võtta ka tema võimalike järglaste ja koera sugulaste kvaliteeti. Paarituse planeerimisel tuleks arvesse võtta iseloomuomadused, võimalike vigade ja pärilike haiguste edasiandmine, tehtava paarituse mõju tõu arengule (geneetiline mõju).

Aretuskoerte vanus

Vastavalt Eesti Kennelliidu Tõuraamatumäärusele, tohib aretuses kasutada emaskoeri vanuses 18. elukuust kuni 9-aastaseks saamiseni. Isaskoeri võib aretuses kasutada alates 10. elukuust.

Suguluspaaritus

Suguluspaaritus, kus vanemateks järglased või õed-vennad, on taunitav, kui ei suudeta tõestada, et seda on tarvis mingi tõu seisukohalt tähtsa omaduse esile toomiseks.

Näitusenõuded

Tõuühingu üldkoosoleku poolt vastuvõetud ja EKLis kinnitatud erinõuete põhised tohib aretuses kasutada isast, kellel on saadud ametlikult näituselt hinne “suurepärase” ja emast, kellel on ametlikult näituselt hinne suurepärase.

Aretuskoerale esitatavad nõuded peavad olema täidetud enne paarituse toimumist.

Välispaarituse korral soovib tõuühing aretuseks valitud koerale taustauuringut.

Isaskoera omaniku vastutus

Isast koera ei tohi kasutada aretuses, kui tal ei ole näitusehinnet “suurepärase”. Isase omanik võib lubada oma koera paarituseks vaid sellise emasloomaga, kellel on täidetud

aretusreeglitest tulenevad nõudmised. Tõuühing taunib isaslooma lubamist paaritusse paberiteta emasega.

Koera müük

Kutsikad loovutatakse uutele omanikele mitte varem kui 8-9nädala vanustena. Kasvataja on kohustatud pesakonna märgistama, kutsikad peavad olema vaktsineeritud ning neil peab olema tehtud ussikuur.

Kutsika müügi kohta tehakse kirjalik leping, kasvataja annab ostjale registreerimistunnistuse, juhised kutsika eest hoolitsemiseks ja nõuanded kasvatuses. Lepingusse märgitakse kasvatajale teada olevad võimalikud vead, terviseriskid ja tõul esinevad võimalikud pärilikud haigused. Kui kutsikatel ilmneb pärilikke vigu või haigusi, peab kasvataja neist tõuühingut ja isase omanikku teavitama.

Praktiline tegevusprogramm

Tervise- ja näitusekirjelduste kogumine

Tõuühing kogub ja avaldab kõik näitusekirjeldused. Avaldamine toimub tõuühingu ajakirjas. Tõuühing võtab vastu ka omanike ja kasvatajate poolt saadetud info tervise, paarituste ja muude aretusse puutuvate küsimuste kohta.

Info pesakondadest

Kasvataja informeerib tõuühingu juhatust toimunud paaritustest ja sündinud pesakondadest. Tõuühing kogub ja arhiveerib infot sündinud pesakondadest. Pesakonnainfo avaldatakse regulaarselt tõuühingu ajakirjas

Aretusreeglite rikkumine

Aretusreeglitest kinnipidamist jälgib tõuühing ning pesakondade registreerimisel Eesti Kenneliit. Reeglite rikkumise korral rakendatakse EKL Tõuraamatumäärusesest tulenevaid karistusi.

Aretusreeglite heakskiitmine ja kehtivus

Aretusreeglid on koostatud Eesti Šoti Terjerite Tõuühingu juhatuse poolt ja need on heaks kiitnud tõuühingu üldkoosolek 17. aprillil 2005. aastal. Nõuded kehtestatakse viieks aastaks ning need hakkavad kehtima peale Eesti Kennelliidus kinnitamist.